Openbaar Zaaknummer: Z/25/292764

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Zienswijze op GGD jaarrekening 2024 en begroting 2026

Datum: 19 juni 2025

Voorgesteld besluit
De Gemeenteraad besluit:
1. Vast te stellen de zienswijze op de GGD jaarrekening 2024 en begroting 2026, met als belangrijkste punten:

   - Instemmen met de jaarrekening 2024.
     - Het negatieve resultaat van €152.000 wordt onttrokken uit de Algemene Reserve van de GGD.
     - Het positieve resultaat van Veilig Thuis wordt, na vullen van de egalisatiereserve, €71.500 aan de gemeenten uitgekeerd

   - Instemmen met de begroting 2026, inclusief indexatie van 4,86%, met de volgende opmerkingen:
     - De GGD stelt op verzoek van gemeenten geen beleidsmatige uitzettingen voor en komt met besparingen á 3,4%.
     - We vragen de GGD om de voorgestelde besparingen op de vaccinatievoorziening en de JGZ te temporiseren.

2. Kennis te nemen van de financiële consequenties van de conceptbegroting GGD 2026-2029 voor onze eigen gemeentelijke begroting, en deze op te nemen in de perspectiefnota 2025.

Aanleiding
De GGD Gelderland-Zuid is een gemeenschappelijke regeling met als doel het monitoren, beschermen en bevorderen van de publieke gezondheid. Zij voert deze taken uit voor 14 gemeenten in de regio Gelderland-Zuid. De meeste taken voert de GGD uit op grond van de Wet publieke gezondheid, maar ook op basis van andere wetten. Daarnaast voert de GGD facultatieve taken uit voor individuele gemeenten.

In haar jaarverslag en jaarrekening beschrijft de GGD de inhoudelijke en financiële doelen die zij behaald heeft. In de begroting beschrijft de GGD haar plannen en financiële onderbouwing voor het komende jaar. De GGD vraagt aan gemeenten die deelnemen aan de gemeenschappelijke regeling om hun zienswijze op deze stukken.

In oktober ontvingen wij van de GGD haar kaderbrief waarin de voorgenomen wijzigingen in de begroting werden aangekondigd. Hier hebben wij een zienswijze op gegeven. De GGD heeft de zienswijzen van alle 14 gemeenten verwerkt in de begroting. In deze zienswijze werd de GGD opgeroepen om met scenario's voor besparingen te komen in de conceptbegroting 2026. Dit hebben zij zorgvuldig gedaan (zie bijlage 'notitie voorstellen kostenbesparing'. En heeft geleid tot een voorstel tot besparing van 3,4%.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit
28-11-2024	Vaststellen reactie op de GGD kaderbrief 2026 (Z/24/267873)
13-06-2024	GGD begroting 2025, begrotingswijziging 2024 en jaarrekening 2023 (Z/24/235945)

Gewenst resultaat
De GGD onze zienswijze geven op de jaarrekening 2024 en begroting 2026.

Argumenten

1.1 De zienswijze komt overeen met het advies van de Regionale Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen
De Adviesfunctie adviseert in te stemmen met jaarrekening en begroting. Ook adviseren zij om het positieve resultaat van Veilig Thuis na het behalen van de streefwaarde van de egalisatiereserve van Veilig Thuis, aan gemeenten uit te keren, conform het advies van de werkgroep.

1.2 De GGD houdt rekening met de financiële situatie van gemeenten
De GGD heeft op zorgvuldige wijze de opdracht van gemeenten om te komen met bezuinigingsvoorstellen uitgewerkt in drie scenario's. Het AB heeft gekozen voor het scenario met een opbrengst van 3,4% bezuinigingen. Deze bezuinigen hebben relatief gezien de minste impact op inwoners en houden de inzet op preventie in stand. Bezuinigen op preventie zou in de toekomst tot hogere kosten kunnen leiden en een negatief effect hebben op de gezondheid en kwaliteit van leven van onze inwoners. Gezien de recente ontwikkelingen door de Voorjaasnota, vragen we de GGD in onze zienswijze om bezuinigingen op de vaccinatievoorziening en JGZ te temporiseren.

1.3 De zienswijze komt grotendeels overeen met regiogemeenten.
In de voorbereiding van deze zienswijze is contact geweest met andere gemeenten. Daardoor is op de meeste punten overeenstemming. Dat zorgt ervoor dat er grote kans is dat de punten in onze zienswijze worden verwerkt in de definitieve begroting.

1.4 De Algemene Reserve kan incidentele financiële tegenvallers opvangen.
In 2022 heeft een werkgroep aanbevolen om een Algemene Reserve van de GGD aan te houden, zodat niet bij iedere tegenvaller een zienswijze procedure volgt en het bestuur beperkt wordt in haar mogelijkheden om tegenvallers op te vangen. Daarnaast heeft het Algemeen Bestuur de GGD een takenpakket gegeven waarin inherente (uitvoerings)risico's zijn ingesloten. Daar hoort een weerstandvermogen bij om die risico's te kunnen managen en op te kunnen vangen.

1.5 We overleggen als gemeente met de GGD aan de voorkant over wijzigingen die grote financiële gevolgen hebben.
Als gemeente hebben we meegedacht met de keuzes voor de besparingen die de GGD voorlegt.

1.6 We houden de nieuwe begrotingssystematiek aan voor Veilig Thuis.
In 2022-2023 heeft een werkgroep een begrotingssystematiek geadviseerd waarbij het gemiddelde van het aantal verrichtingen per item van de realisaties

van de laatste 3 jaar wordt gebruikt. Hierdoor komt er meer stabiliteit in de begroting.

Financiële gevolgen

Jaarrekening 2024
Het resultaat bedraagt € 152.000 negatief. Voorstel van de GGD is om dit te onttrekken aan de algemene reserve van de GGD. En om het bedrag waarmee de egalisatiereserve van Veilig Thuis de streefwaarde overschrijdt, aan gemeenten uit te keren (€ 71.500). Deze ontvangst verwerken we in de Programmarapportage mei 2025.

Begroting 2026
In onderstaand overzicht is het aandeel van onze gemeente in de GGD begroting te zien. Het betreft de door de GGD gevraagde bijdragen, en dus niet alleen het deel waarin we in onze zienswijze mee akkoord gaan. Immers, pas na besluitvorming in het Algemeen Bestuur is duidelijk of onze zienswijze ook wordt overgenomen.

De taken van de GGD zijn uitgesplitst in:
- Uniforme taken die de GGD voor alle gemeenten gelijk uitvoert en naar rato van inwoneraantal in rekening brengt. De bijdrage van Wijchen voor dit onderdeel is in 2026 begroot als € 2.172.730.
- Uniforme taken die de GGD voor alle gemeenten uitgevoert, maar worden afgerekend op basis van voor onze gemeente gemaakte kosten. De bijdrage van Wijchen voor dit onderdeel is in 2026 begroot als € 319.780.
- Taken die facultatief door onze gemeente worden afgenomen. Formeel vallen facultatieve taken niet onder de zienswijzeprocedure. De afspraken over facultatieve taken 2026 moeten nog gemaakt worden.

Gevolgen voor de perspectiefnota en begroting
De conceptbegroting 2026-2029 van de GGD leidt per saldo tot een kostenbesparing van afgerond 63k in 2026 (en afgerond 41k in 2027 en verder). Deze kostenbesparing is in 2026 als volgt opgebouwd:

conceptbegroting GR GGD 2026	2026	
Indexering (BRN) inclusief dekking	€	-78.512
Voorgestelde besparingen	€	90.047
financiele meevallers	€	51.557
Totaal effect	**€**	**63.092**

Indexering inclusief dekking
De reguliere indexering 2026 zorgt voor een kostenstijging van afgerond € 120k voor de gemeente Wijchen. Deels houden we al rekening met een indexering op de GR GGD (€ 42k). Per saldo betekent dit op dit onderdeel een uitzetting van afgerond € 78k.

Voorgestelde besparingen
De GR GGD komt op verzoek van de gemeenten met besparingen. Voor Wijchen hebben deze besparingen in 2026 een voordelig effect van afgerond € 90k. In totaal, voor de hele regio, bevat de begroting van de GGD een besparing van 3,4% (€ 1.085.000) van de uniforme begroting. Een deel hiervan komt door bezuinigingen en een deel is een financiële meevaller, zoals in onderstaande paragraaf staat beschreven.

Financiële meevallers

Onderdeel van voorliggende conceptbegroting GR GGD 2026 zijn ook een aantal financiële meevallers voor een totaal van afgerond € 51k. Dit betreft de correctie op een dubbel toegepaste index onderdeel Veilig Thuis en gunstig verdeeleffect (verhouding inwoners).

Deze financiële gevolgen vanaf 2026 nemen we via de reguliere P&C- cyclus op in de Perspectiefnota 2025 Wijchen, waarin we ook integraal de compensatie voor loon- en prijsontwikkeling uit de meicirculaire 2025 verwerken.

Het effect op jaarschijf 2025 (terugstorten overschot Veilig Thuis ad € 5.190) nemen we mee in de programmarapportage mei 2025. Voorliggend besluit heeft dan ook *geen* begrotingswijziging tot gevolg.

Na besluitvorming door het Algemeen Bestuur verwerken we de definitieve bedragen in de gemeentelijke begroting 2026.

Gevolgen voor onze risicoparagraaf

In onze risicoparagraaf nemen wij de risico's van de GGD op voor zover deze de Algemene Reserve van de GGD overstijgen, naar rato van onze deelname. Dit doen wij na besluitvorming door het Algemeen Bestuur.

Uitvoering of Vervolgstappen
Na besluitvorming door de raad sturen we onze zienswijze naar de GGD.

Geheimhouding:

Niet van toepassing.